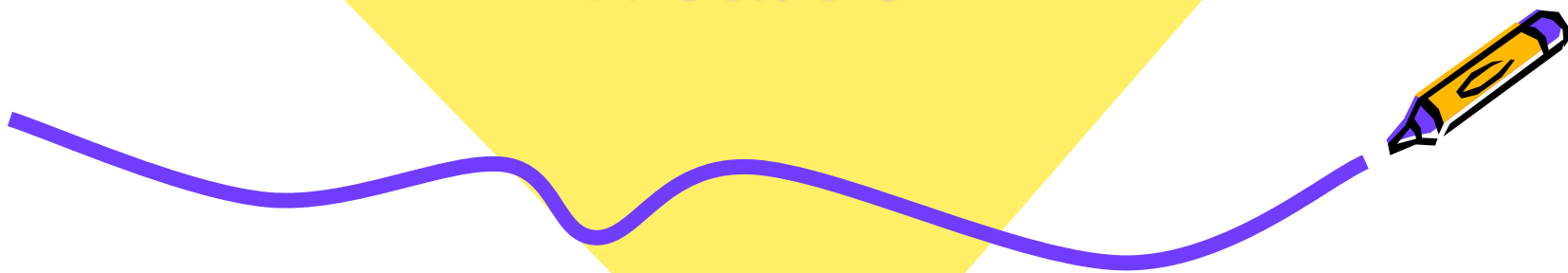
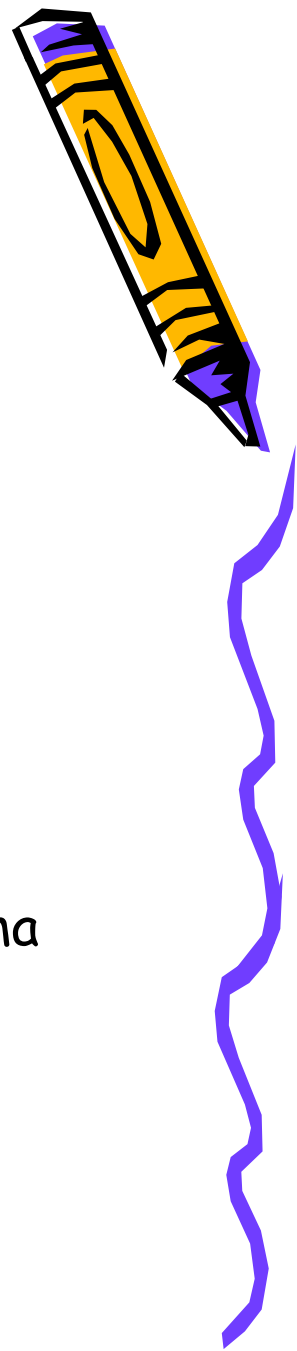

Príjem a maximalizácia zisku firmy

Cvičenie 5

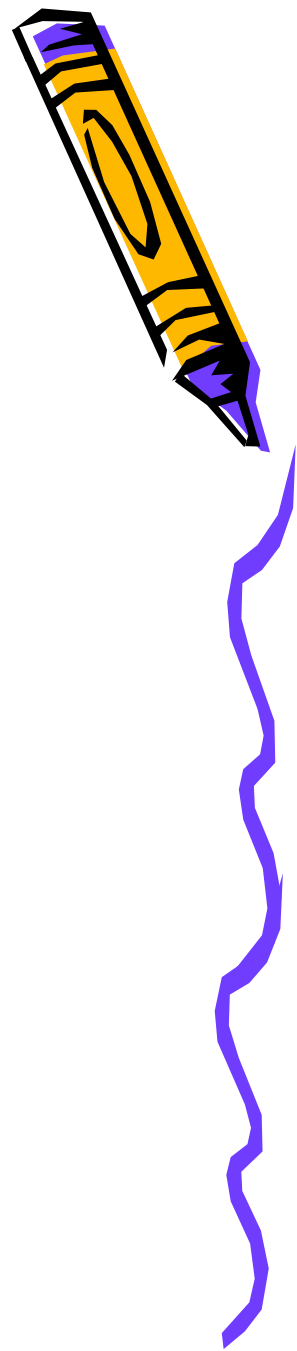
KONTROLNÉ OTÁZKY

1. Čo vyjadruje celkový príjem firmy?
2. Aký tvar má krivka dopytu po výrobkoch firmy?
3. Ako vypočítame priemerný príjem a hraničný príjem dokonale konkurenčnej firmy?
4. Kedy firma vykazuje zisk, a kedy stratu?
5. Čo znamená ekonomické optimum firmy?
6. Aká je podmienka maximalizácie zisku firmy?
7. Kedy dosahuje firma nulový ekonomický zisk?
8. Čo znamená „normálna úroveň zisku“?
9. Za akých podmienok ukončí dokonale konkurenčná firma činnosť v krátkom období?

10. Ako určíme krivku ponuky firmy?
11. Ako určíme krivku trhovej ponuky?
12. Čo vyjadruje prebytok výrobcu?
13. Ako určíme agregátny prebytok výrobcov?
14. Kedy je dokonale konkurenčná firma v dlhodobej rovnováhe?

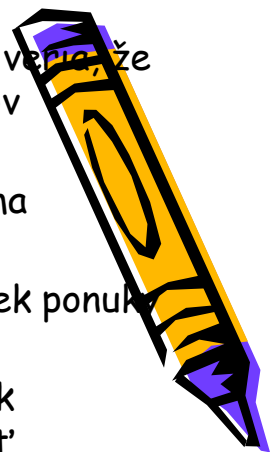

Úloha 1.

**Prirad'te k nasledujúcim
pojmom príslušné definície:**

- a) Dokonale konkurenčný trh
- b) Voľný vstup alebo výstup
- c) Krátkodobá ponuka dokonale konkurenčnej firmy
- d) Dlhodobá rovnováha dokonale konkurenčného odvetvia
- e) Ekonomické optimum firmy
- f) Krátkodobá rovnováha v dokonalej konkurencii
- g) Ukončenie činnosti dokonale konkurenčnej firmy
- h) Krivka ponuky dokonale konkurenčného odvetvia

1. Trh, na ktorom predávajúci aj kupujúci veria, že ich rozhodnutia o predaji a kúpe statkov neovplyvnia trhovú cenu.
2. Vzťah medzi výstupom, pri ktorom firma maximalizuje zisk a trhovou cenou.
3. Horizontálny súčet krátkodobých kriviek ponuky všetkých firiem v odvetví.
4. Situácia, kedy firmy môžu bez prekážok vstupovať do odvetvia alebo ho opúšťať.
5. Situácia, keď trhovú cenu klesne na úroveň minima dlhodobých priemerných nákladov a ekonomický zisk odvetvia na nulu.
6. Situácia, ak firma produkuje úroveň výstupu maximalizujúceho zisk.
7. Situácia, keď sa pri trhovej cene dopytované množstvo rovná celkovému množstvu statkov dodaných daným počtom firiem v odvetví, pričom každá z firiem produkuje na svojej krátkodobej krivke ponuky.
8. Situácia, keď dokonale konkurenčná firma produkuje výstup za cenu nižšiu ako je minimum priemerných variabilných nákladov.

Úloha 2.

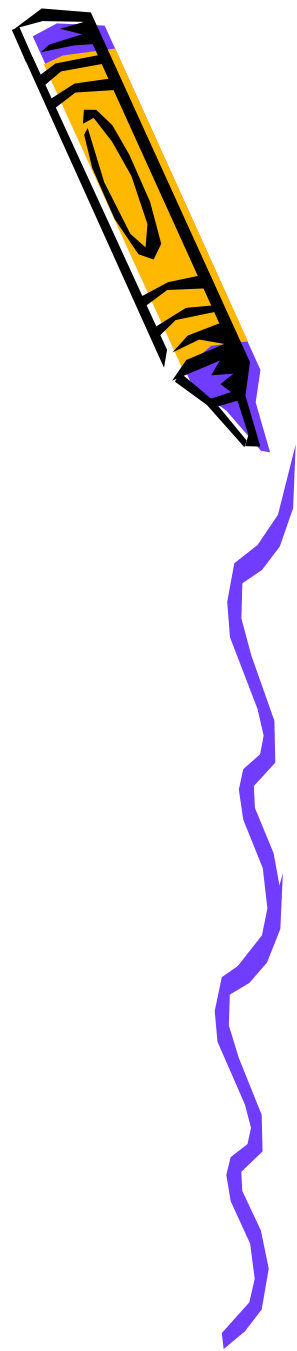
Krivka celkových príjmov
firmy je daná vzťahom

$$TR = aQ - 2Q^2.$$

Zistite, či ide o dokonale
konkurenčnú firmu

Úloha 2. - riešenie

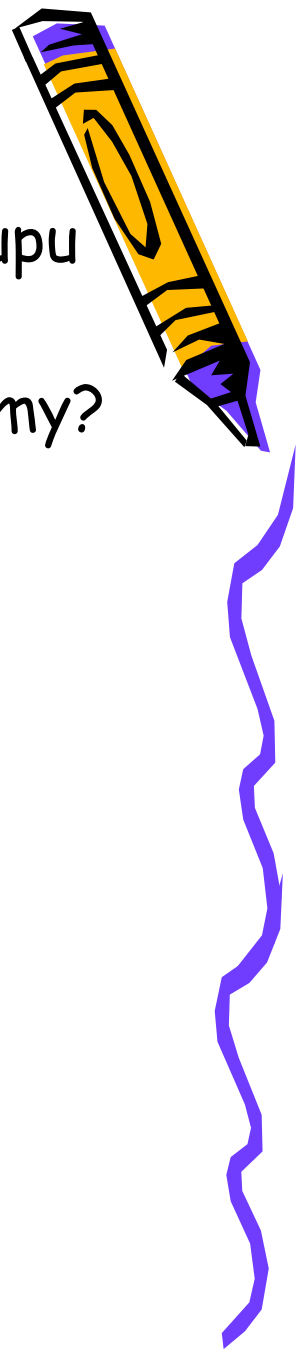
Úloha 3.

Krivka celkových nákladov firmy je daná rovnicou:

$$TC = 4Q^2 - 28Q + 75$$

Trhová cena produkcie je *20€/jedm.*

- a) Aké bude množstvo výstupu maximalizujúce zisk?
b) Aký vysoký bude zisk firmy?

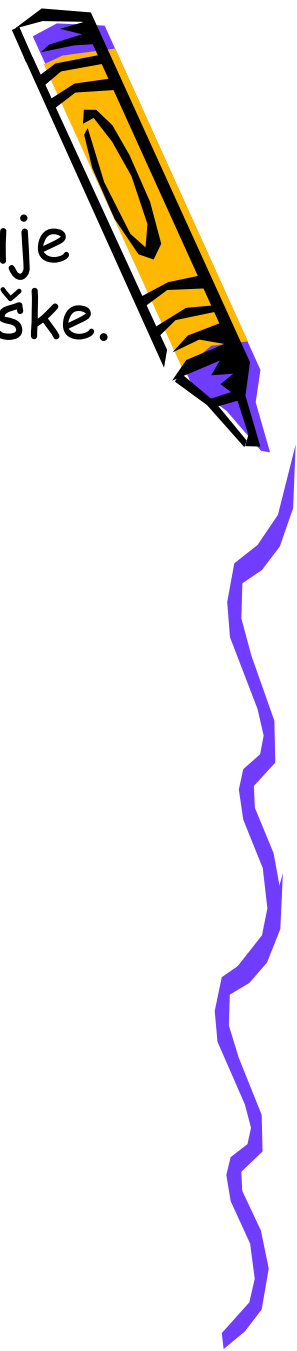
Úloha 4.

Krivka celkových nákladov firmy je daná rovnicou:

$$TC = 4Q^2 - 12Q + 75$$

Cena produkcie je
20€/jedm.

Vypočítajte, či firma vykazuje zisk alebo stratu a v akej výške.

Úloha 5.

Dokonale konkurenčná firma má dané funkcie hraničných a priemerných variabilných nákladov výrazmi

$$SMC = 2 + 12Q$$

$$AVC = 2 + 6Q.$$

- a) Pri akom množstve výstupu bude táto firma maximalizovať svoj zisk, ak trhovú cenu jej výrobkov je $P = 26 \text{ €/jedm.}$?
- b) Pri akej úrovni fixných nákladov bude táto firma dosahovať nulový ekonomický zisk?

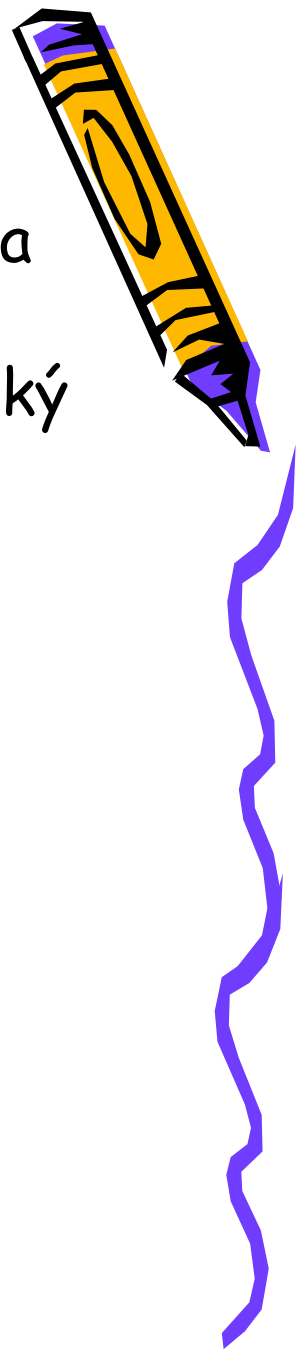

Úloha 6.

Krivka celkových nákladov dokonale konkurenčnej firmy je daná vzťahom:

$$TC = 2Q^3 - 16Q^2 + 40Q$$

Vypočítajte, pri akej cene a množstve bude táto firma vykazovať nulový ekonomický zisk.

Úloha 7.

V dokonale konkurenčnom odvetví podnikajú 3 firmy vyrábajúce maslo. Každá z firiem má danú krivku krátkodobých hraničných nákladov :

1. firma: $MC_1 = 6 + 2Q_1$

2. firma: $MC_2 = 6 + 3Q_2$

3. firma: $MC_3 = 6 + 6Q_3$

- Vypočítajte krivku ponuky tohto odvetvia.
- Aká bude krátkodobá trhová rovnováha tohto odvetvia, ak je krivka trhového dopytu daná vzťahom: $P = 16 - Q$?
- Výsledky zakreslite do grafu.

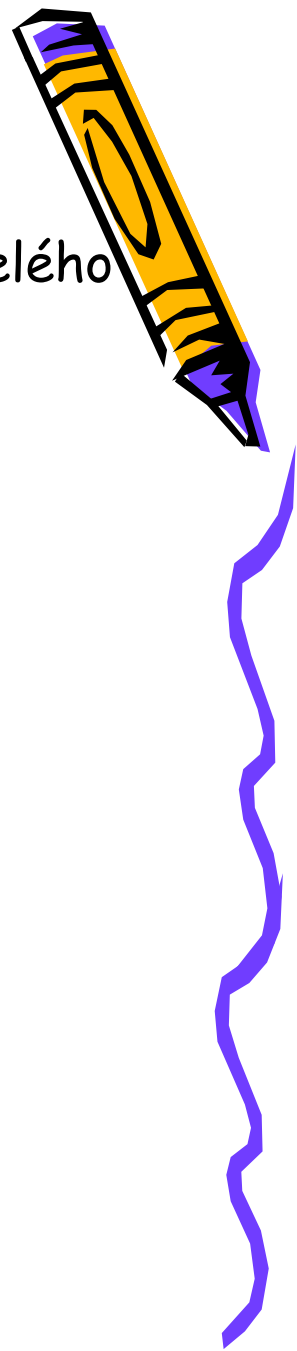

Úloha 8.

Predpokladajme dokonale konkurenčné odvetvie, v ktorom podniká 30 firiem. Každá z týchto firiem má krivku ponuky danú rovnicou:

$$S_i: P = 20 + 90Q_i$$

Vypočítajte rovnicu ponuky celého odvetvia.

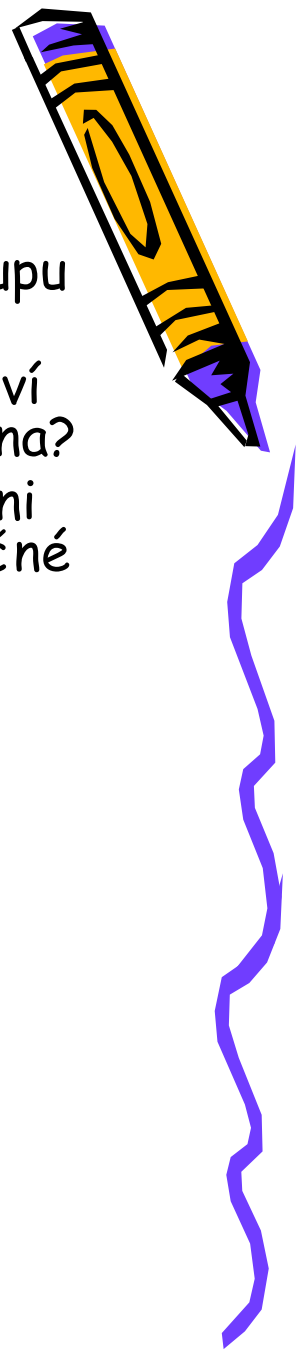
Úloha 9.

Všetky firmy v dokonale konkurenčnom odvetví majú dlhodobé krivky celkových nákladov dané vzťahom:

$$LTC(Q) = 4Q^3 - 24Q^2 + 46Q$$

kde Q je úroveň výstupu firmy.

- a) Aká bude dlhodobá rovnovážna úroveň výstupu typickej firmy?
- b) Aká bude v tomto odvetví dlhodobá rovnovážna cena?
- c) Aké budú pri tejto úrovni výstupu dlhodobé hraničné náklady (LMC)?

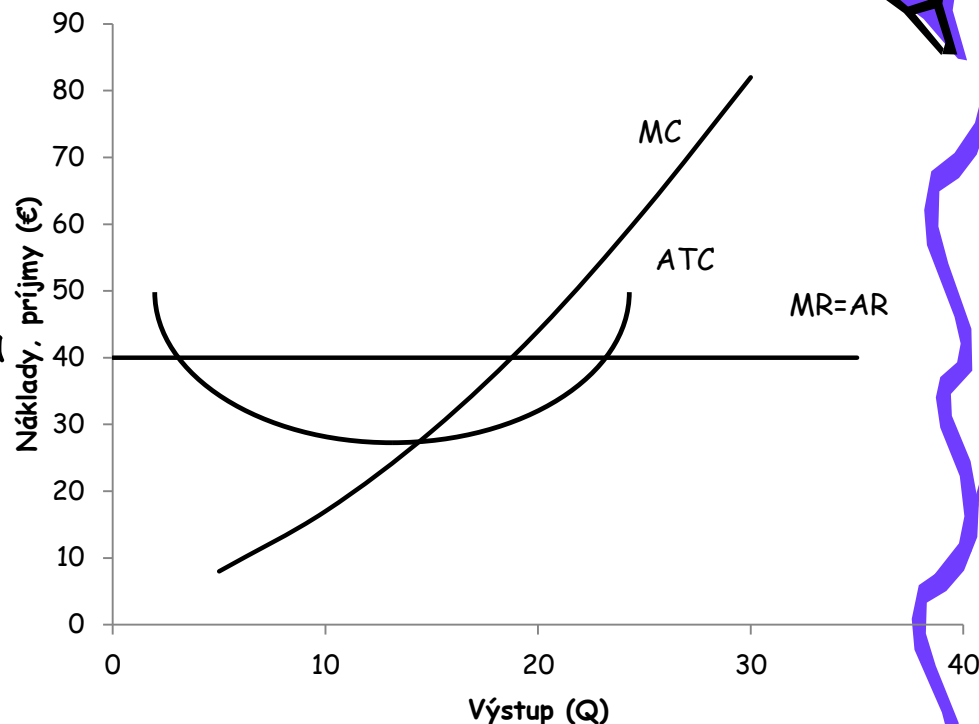

Úloha 10.

V grafe je zakreslená situácia dokonale konkurenčnej firmy v krátkom období.

V uvedenom grafe vyznačte:

- množstvo výstupu a cenu, pri ktorých firma maximalizuje svoj zisk,
- veľkosť zisku, ktorý firma dosiahne.
- Vysvetlite, aký dopad bude mať na firmu pokles dopytu po jej produktoch v krátkom aj v dlhom období.

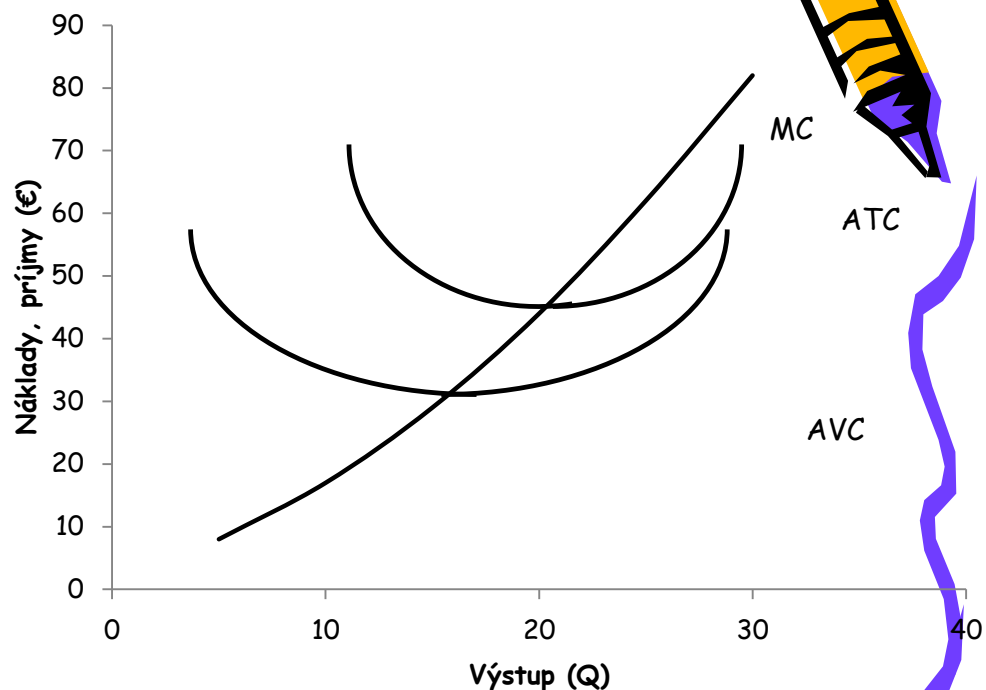

Úloha 11.

Graf znázorňuje krátkodobé nákladové krivky dokonale konkurenčnej firmy.

V uvedenom grafe vyznačte:

- Úroveň ceny, pri ktorej firma ukončí svoju činnosť.
- Veľkosť straty, ktorú firma dosiahne pri ukončení činnosti.
- Úroveň ceny, pri ktorej firma dosiahne nulový zisk.
- Identifikujte krátkodobú krivku ponuky firmy.

Úloha 12.

Sú nasledujúce tvrdenia správne? ÁNO/NIE

1. Ak chce dokonale konkurenčná firma v krátkom období vykazovať kladný zisk, cena produkcie musí byť nižšia ako priemerné celkové náklady (ATC).
2. V dokonalej konkurencii platí, že hraničný príjem sa rovná priemernému príjmu.
3. Celkový zisk vypočítame, ak od priemerných príjmov odčítame priemerné celkové náklady.
4. Celkový zisk je maximálny pri takej úrovni výstupu, kedy sa hraničný príjem rovná hraničným nákladom v klesajúcej časti hraničných nákladov.
5. Ak firma nevyrába nič v krátkom období, jej strata sa rovná výške fixných nákladov.
6. Prebytok výrobcov každej firmy môžeme vyjadriť ako plochu medzi ponukovou krivkou a trhovou cenou.
7. Dokonale konkurenčná sa nachádza v dlhodobej rovnováhe, ak vykazuje kladný zisk.

Úloha 13.

Doplňte:

1. Krivky hraničného príjmu v dokonalej konkurencii je totožná s a S
2. Dokonale konkurenčná firma bude minimalizovať stratu ukončením výroby, ak bude cena ako
3. Ak je $P < ATC$, firma dosahuje stratu, ktorú môžeme vyjadriť ako
4. Ak je dokonale konkurenčná firma v dlhodobej rovnováhe, vyrába takú úroveň výstupu, pri ktorej sa jej LAC rovnajú,,
5. Krivka ponuky dokonale konkurenčného odvetvia je daná horizontálnym súčtom kriviek všetkých firiem.
6. Ak sa $P = SAC = LAC$ potom bude zisk firmy rovný

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekónómia - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekónómia v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Microeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Mikroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004

SLOMAN, J., HINDE, K., GARRATT, D.: Economics for Business. 6 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2013

FRANK, R. H.: Mikroekonomie a chování. 1. vydanie, Nakladatelství Svoboda, Praha 1995

MACÁKOVÁ, L. A KOL.: Mikroekonomie (základní kurs), 3. vydanie, MELANDRUM, Slaný, 1994

MACÁKOVÁ, L., SOUKUPOVÁ, J.: Mikroekonomie (pro inženýrské studium), REPETITORIUM, 1. vydanie, MELANDRUM, Slaný, 1995

STANÍKOVÁ, Z.: Úvod do ekónómie, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

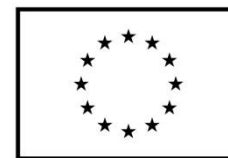

Tento študijný materiál vznikol v rámci riešenia projektu:

„Kvalitné vzdelávanie s podporou inovatívnych foriem, kvalitného výskumu a medzinárodnej spolupráce – úspešný absolvent pre potreby praxe“

ITMS: 26110230090

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

